

NOTY O AUTORACH

Piotr Jaskóła, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, prezbiter diecezji opolskiej, profesor nauk teologicznych, kierownik Katedry Teologii Kościołów Poreformacyjnych w Instytucie Ekumenizmu i Badań nad Integracją na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego, członek *Societas Oecumenica*, współredaktor serii *Ekumenizm i Integracja*, w latach 1995-2000 – przewodniczący Sekcji Wykładowców Teologii Dogmatycznej, 2001-2014 – redaktor naczelny *Studia Oecumenica*, 2003-2016 – dyrektor Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją, 2007-2015 – członek Komisji Wiara i Ustrój Światowej Rady Kościołów. Ostatnio opublikował m.in.: *Problem małżeństwa w relacjach ewangelicko-rzymskokatolickich* (2013), *Ku jedności w Chrystusie* (2016), *Unio cum Christo* (2017). Adres do korespondencji: pj@uni.opole.pl; <https://orcid.org/0000-0002-5387-6669>

Marcin Hintz, duchowny Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, biskup diecezji pomorsko-wielkopolskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP; proboszcz Parafii Gdańsk–Gdynia–Sopot. Doktor habilitowany nauk teologicznych w zakresie teologii systematycznej. Kierownik katedry teologii systematycznej w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, kierownik Sekcji Ewangelickiej ChAT. Studia z zakresu teologii ewangelickiej w ChAT, a także filozofii w Uniwersytecie Warszawskim oraz stypendium doktoranckie w Uniwersytecie w Bonn (1993-1994). Od 2007 członek Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP – przewodniczący Komisji ds. teologii i konfesji. W roku 2008 członek Zespołu ds. Konwencji Bioetycznej przy Prezesie Rady Ministrów. W latach 2011-15 członek Prezydium Komitetu Nauk Teologicznych PAN. Od 2011 r. redaktor naczelny „Gdańskiego Rocznika Ewangelickiego”. Członek Gesellschaft für Evangelische Theologie, Pomorskiego Towarzystwa Filozoficzno-Teologicznego oraz Gdańskiego Towarzystwa Naukowego. Opublikował ponad sto artykułów naukowych oraz dwie książki: *Chrześcijańskie sumienie. Rozważania o etyce ewangelickiej*, Katowice 2006; *Etyka ewangelicka i jej wymiar eklezjalny. Studium historyczno-systematyczne*, Warszawa 2007. Współautor: J. Pańkowski, M. Hintz, G. Ryś, *Na początku był Chrystus. Rozmawiają J. Drath i J. Poniewierski*, Kraków 2016. Adres do korespondencji: m.hintz@chat.edu.pl. <https://orcid.org/0000-0001-7663-1085>

Miloš Lichner, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, członek Słowackiej Prowincji Towarzystwa Jezusowego (SJ), dziekan Wydziału Teologii Uniwersytetu Trnavskiego. Studia licencjackie i doktoranckie w Paryżu (Centre Sèvres), gdzie obronił doktorat w 2012.

Habilitację uzyskał w 2016 r. na Teologicznym Wydziale Uniwersytetu Trnawskiego w Bratysławie. Zainteresowania badawcze: patrologia łacińska, szczególnie teologia św. Augustyna, wczesnochrześcijańska teologia dogmatyczna (eschatologia, mariologia, teologiczna antropologia, eklezjologia). Jest członkiem Association Internationale d'Études Patristiques (A.I.E.P.); od 2017 r. jest wiceprzewodniczącym Europejskiego Stowarzyszenia dla Teologii Katolickiej (ESCT). Opublikował m.in.: *Sviatosť pomazania chorých: historicko-teologický pohľad*, 2012; *Sviatosť birmovania: historicko-teologický pohľad*, 2013; *Lev Velký a jeho Tomus ad Flavianum*: Preklad a analýza textu, 2014; *Vers une ecclésiologie de la «tolerantia»*. Recherche sur saint Augustin, 2014; *Kontextuálny pohľad na sviatosť krstu v sermones svätého Augustína*, 2015; *Sv. Augustín. O katechizovaní úplných začiatčovníkov*, preklad a analýza textu, 2015; *Sv. Augustín: Enchiridion*. Príručka o viere, nádeji a láske, preklad a analýza textu, 2016. Adres do korespondencji: milos.lichner@truni.sk. <https://orcid.org/0000-0001-5982-3245>

Jan Mikrut, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, prezbiter archidiecezji wiedeńskiej, profesor w Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie; przewodniczący Internationales Forschungsinstitut zur Förderung der Kirchengeschichte in Mitteleuropa, członek-założyciel Associazione Italiana Docenti di Ecumenismo. Studiował w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Uzyskał doktorat w zakresie teologii w 1991 na Uniwersytecie Wiedeńskim, natomiast habilitację w 2000 r. oraz doktorat w zakresie historii Kościoła w 2009 r. na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. Opublikował m.in.: *Die Diözese Tyniec-Tarnow in den Visitationsberichten von Bischof Thomas Gregorius Ziegler (1822-1827)*, Wien 2009; *Die oberösterreichische Diözese Linz in den Visitationsberichten von Bischof Thomas Gregorius Ziegler (1827-1852)*, Wien 2010; *Die Erzdiözese Wien im Spiegel der Priestergestalten des XIX. und XX. Jahrhunderts*, Wien 2013; *La Chiesa cattolica in Unione Sovietica. Dalla Rivoluzione del 1917 alla Perestrojka*, Verona 2017 (redaktor tomu). Adres do korespondencji: mikrut@unigre.it. <https://orcid.org/0000-0002-5839-3076>

Jerzy Pańkowski, duchowny Kościoła Prawosławnego, arcybiskup, ordynariusz prawosławnej diecezji wrocławsko-szczecińskiej, prawosławny ordynariusz wojskowy; profesor nauk teologicznych, prorektor Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, kierownik Sekcji Teologii Prawosławnej i Katedry Prawosławnej Teologii Praktycznej, wykładowca w Prawosławnym Seminarium Duchownym w Warszawie; członek Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk. Obszary badawcze: teologia pasterska, liturgika, duchowość prawosławna, homiletyka i teologia zasadnicza. Opublikował m.in.: *W poszukiwaniu zbawienia. Bogactwo i piękno życia duchowego w ascetyczno-teologicznej myśli św. Ignacego Branczanińca* (2006), *Teologia kerygmatu* (2012); *Na początku był Chrystus. Z bp. Marcinem Hintzem, bp. Jerzym Pańkowskim i bp. Grzegorzem Rysiem rozmawiali Jakub Drath i Janusz Poniewierski* (2016); *Nie zaniedbuj w sobie daru łaski... Rozważania o kapłaństwie* (2016). Adres do korespondencji: bpgeorgios@gmail.com. <https://orcid.org/0000-0001-6748-6189>

Rajmund Porada, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, prezbiter diecezji opolskiej, doktor habilitowany nauk teologicznych w zakresie teologii ekumenicznej, kierownik Katedry Zasad Ekumenizmu w Instytucie Ekumenizmu i Badań nad Integracją na Wydziale

Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego, sekretarz Komitetu Nauk Teologicznych PAN, redaktor naczelny czasopisma naukowego „Studia Oecumenica”, członek Towarzystwa Teologów Dogmatyków. Obszary badawcze: dialog ekumeniczny, problematyka ekumeniczna w zakresie soteriologii, eklezjologii i eschatologii. Opublikował m.in.: *Ekumeniczne rozumienie sukcesji apostołskiej. Studium dokumentów dialogów doktrynalnych* (2008), (red.) *Ekumenizm duchowy – duchowość pojednania* (2012). Adres do korespondencji: porada@uni.opole.pl. <https://orcid.org/0000-0003-2054-0824>

Marcin Składanowski, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, prezbiter diecezji drohiczyńskiej, doktor habilitowany nauk teologicznych, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, pracownik naukowy Katedry Historii Dogmatów i Teologii Historycznej. Główne obszary badań: antropologia i etyka ekumeniczna, rosyjska myśl konserwatywna, relacje państwo–Kościół w Rosji, społeczno-polityczne znaczenie rosyjskiego prawosławia. Opublikował m.in.: *Tożsamość wyznaniowa. Studium ekumeniczne*, Lublin 2012; *Ciało, dusza, duch. Myśl Josepha Ratzingera na tle współczesnej antropologii*, Warszawa 2013; *Niewiele mniejszy od aniołów. Wspólne chrześcijańskie świadectwo o człowieku*, Lublin 2014; *Etyka ekumeniczna w warunkach globalizacji. Główne rysy refleksji etycznej i działalności społecznej Światowej Rady Kościołów*, Lublin 2016; *Humanizm Krzyża. Staurologia w perspektywie ludzkiego losu*, Lublin 2017. Adres do korespondencji: skladanowski@kul.pl. <https://orcid.org/0000-0003-1437-8904>

Jerzy Sojka, doktor nauk teologicznych, pochodzi z Cieszyna, studiował w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie oraz na Reńskim Uniwersytecie Fryderyka Wilhelma w Bonn. Obecnie pracuje na stanowisku adiunkta w Katedrze Teologii w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Zainteresowania badawcze: teologia luteraska Reformacji XVI wieku i jej współczesna recepcja i interpretacja. Opublikował m.in.: *Widzialne Słowo. Sakramenty w luteraskiej «Księdze zgody»*, Warszawa 2016, *Czytanie Reformatora. Marcin Luter i jego pisma*, t. 1-2, Wisła 2014-2017; oraz wraz z Łukaszem Barańskim: *Reformacja*, t. 1-2, Bielsko-Biała 2016-2017. Adres do korespondencji: sojkajerzy@gmail.com. <https://orcid.org/0000-0003-1154-5658>

Stefan Szymik, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, członek zgromadzenia Misjonarzy Świętej Rodziny (MSF), profesor nauk teologicznych. Specjalistyczne studia biblijne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (1982-1987) i Pontificio Istituto Biblico w Rzymie (1991-1994). Od 1985 r., z przerwą na studia w Rzymie, wykładowca Nowego Testamentu w WSD MSF w Kazimierzu Biskupim (Wydział Teologii UAM w Poznaniu), zatrudniony od 1995 r. w Instytucie Nauk Biblijnych KUL jako adiunkt, a po habilitacji (2003 r.) – kierownik Katedry Hermeneutyki Biblijnej KUL (2004-2014 r.). Specjalizuje się w hermeneutyce i metodologii biblijnej. Opublikował m.in.: (red.) *Biblia kodem kulturowym Europy*, Lublin 2013; *Współczesne modele egezezy biblijnej*, Lublin 2013; (red.), *Natchnienie Pisma Świętego w świetle świadectwa tekstów o nich samych*, Lublin 2017. Adres do korespondencji: stesz@kul.pl. <https://orcid.org/0000-0001-9544-2976>

Maria Urbańska-Bożek, doktor nauk humanistycznych w obszarze filozofii, pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu SWPS w Sopocie. Autorka artykułów naukowych i popularnonaukowych drukowanych w polskich periodykach filozoficznych i literackich m.in.

„Kronos”, „Gdański Rocznik Ewangelicki”, „Studia Philosophiae Christianae”, „Sensus Historiae” oraz w pracach monograficznych. Autorka wstępu do Søren Kierkegaard, *Pisma późne*, tłum. Karol Toeplitz, Kęty 2016. Książki współredagowane: *Aktualność Sorena Kierkegaarda w filozofii, teologii, literaturze – w 200. rocznicę urodzin*, Gdańsk–Sopot 2013 oraz *Polifoniczny świat Kierkegaarda*, Gdańsk 2014. W latach 2013–2015 wiceprezes Pomorskiego Towarzystwa Filozoficzno-Teologicznego. Adres do korespondencji: murbanska-bozek@swps.edu.pl. <https://orcid.org/0000-0003-0016-602X>

Edward Marian Wiszowaty, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, prezbiter archidiecezji warmińskiej, profesor nauk teologicznych, studiował w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Obecnie pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Teologii Pastoralnej i Katechetyki w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie oraz profesora zwyczajnego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Zainteresowania badawcze: etyka policji, homiletyka, duszpasterstwo policji, inspiracje pedagogiczne w służbie funkcjonariuszy policji. Opublikował m.in. *Duszpasterstwo Policji. Studium teologiczno-pastoralne*, Szczytno 2002; *Etyka Policji. Między prawem, moralnością i skutecznością*, Warszawa 2011; z prof. Anną Zellmą, *O Policję bliższą ludziom. Inspiracje pedagogiczne w służbie funkcjonariuszy*, Szczytno 2017. Adres do korespondencji: edwisz@op.pl. <https://orcid.org/0000-0002-1063-0415>

Gabriel Witaszek, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, członek Prowincji Warszawskiej Zgromadzenia Redemptorystów (CSsR). Uzyskał licencjat nauk biblijnych na Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie (1981), doktorat z teologii biblijnej na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim (1986) oraz habilitację w obszarze nauk teologicznych w zakresie Pisma Świętego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (1993). Wykładowca Starego Testamentu na Wydziale Teologii KUL. Kierownik Katedry Egzegezy Ksiąg Prorockich Starego Testamentu. Pierwszy Dyrektor Instytutu Nauk o Rodzinie (1999–2002). Prodziekan i Dziekan Wydziału Teologii KUL (1996–2002). Wykładowca Pisma Świętego na Wydziale Teologii Włoch Centralnych i w Instytucie Nauk Religijnych Beato Ippolito Galantini we Florencji (2003–2009). Profesor zwyczajny biblijnej teologii moralnej w Accademia Alfonsiana w Rzymie. Dyrektor czasopisma naukowego „Studia Moralia” (2007–2016). Autor licznych książek i artykułów w różnych językach. Adres do korespondencji: g.witaszek@virgilio.it. <https://orcid.org/0000-0002-1436-525X>

Anna Zellma, profesor nauk teologicznych, studiowała w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Obecnie pracuje na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Teologii Pastoralnej i Katechetyki w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Członek zarządu Stowarzyszenia Katechetów Polskich, członek The European Equipe for Catechesis (EEC) i Polskiego Towarzystwa Teologicznego, konsultor Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski. Zainteresowania badawcze: katecheza młodzieży, dydaktyka nauczania religii, profesjonalny rozwój nauczyciela religii, pedeutologia, dydaktyka ogólna, pedagogika chrześcijańska, wychowanie prorodzinne, inspiracje pedagogiczne w służbie funkcjonariuszy Policji. Opublikowała m.in. *Katechetyczny wymiar edukacji regionalne*, t. 1-2 (Olsztyn 2001); *Wielostronne aktywizowanie młodzieży w szkolnym nauczaniu religii. Studium w świetle «Programu nauczania religii katolickiej» z 2001 roku* (Olsztyn 2006); *Profesjonalny rozwój nauczyciela religii* (Olsztyn 2013)

oraz z prof. Edwardem Wiszowatym, *O Policję bliższą ludziom. Inspiracje pedagogiczne w służbie funkcjonariuszy*, Szczytno 2017. Adres do korespondencji: anna.zellma@uwm.edu.pl. <https://orcid.org/0000-0002-3612-3454>

Marek Żmudziński, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, prezbiter diecezji elbląskiej, doktor habilitowany nauk teologicznych w zakresie teologii fundamentalnej. Profesor nadzwyczajny na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie; dziekan Wydziału Teologii UWM w Olsztynie (od 2016 r.), konsultor Rady Naukowej Konferencji Episkopatu Polski; prowadzi również zajęcia w Wyższym Seminarium Duchownym w Elblągu. Główne obszary badawcze: eklezjologia – prymat biskupa Rzymu w aspekcie teologicznym i prakseologicznym oraz dialogu ekumenicznym, wiarygodność Kościoła, obecność Kościoła w przestrzeni publicznej, apologia Kościoła. Opublikował m.in. *Ty jesteś Piotr. Świadomość funkcji prymacjalnej Jana Pawła II* (2003 r.), *Apologia Kościoła w Listach Episkopatu Polski 1945-70* (2013 r.). Adres do korespondencji: marek.zmudzinski@uwm.edu.pl. <https://orcid.org/0000-0002-1759-877X>

Zdzisław Józef Żywica, duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego, prezbiter archidiecezji warmińskiej, doktor habilitowany nauk teologicznych, profesor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Studiował w Olsztynie, Warszawie, Bonn i Rzymie. W latach 1995-1999 w PIB uzyskał stopień licencjata nauk biblijnych. W 1999 r. przebywał w Ziemi Świętej, gdzie brał udział w wyprawach archeologicznych oraz prowadził kwerendy biblioteczne. Obecnie jest pracownikiem Katedry Teologii Biblijnej UWM. Zainteresowania badawcze: Pięcioksiąg, Prorocy, Księgi greckie ST, Ewangelie synoptyczne, Listy św. Pawła, List Jakuba oraz Apokalipsa św. Jana; w zakresie teologii biblijnej – etyka biblijna. Opublikował m.in.: «*Wolność synów*» w *Mateuszowych logiach Jezusa (Mt 17,24-27 i 22,15-22 par.)*; *Studia z Bibliistyki*, t. 7, Warszawa 1994; *Kościół Jezusa a judaizm i poganie według ewangelisty Mateusza. Teologia narratywna*, Olsztyn 2006; *Paweł Apostoł o sumieniu chrześcijańskim w Pierwszym Liście do Koryntian*, „Forum Teologiczne” XV (2014) 23-38; *Pawłowe rozumienie syneidēsis w Rz 2,9-16*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 9/2 (2016) 169-185; *Sumienie w Duch Świętym w świetle Rz 9,1*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 2 (2017) 197-209; *Bolesne relacje św. Pawła z Kościołem korynckimi i próby ich przezwyciężenia w świetle 2 Kor 1,15-20*, „Teologia i Człowiek” 3 (2013) 37-48; *Prawość Apostoła w Rz 9,1-5*, „Collectanea Theologica” 3 (2017) 5-24. Adres do korespondencji: zzywica@poczta.onet.pl. <https://orcid.org/0000-0003-3403-5108>